

Posudek vedoucího práce

Splavec, Jakub, *Curling: od zábavy k modernímu sportu*. Praha: UK FHS, 2017, 60 stran.

Předkládaná bakalářská práce Jakuba Splavce se vztahuje ke sportu, který si v našem prostředí stále teprve hledá cestu k širší fanouškovské základně, ke curlingu. Hlavním cílem práce je podat analýzu stavu curlingu jako sportu a zejména českého curlingového prostředí. Autor sleduje tento zimní kolektivní olympijský sport v historické perspektivě a snaží se na základě řady aktérských výpovědí zachytit jeho přechod od volnočasové aktivity k plně profesionálnímu sportovnímu klání.

V teoretické rovině je práce ukotvena především v koncepcích individuální, sociální a kolektivní paměti tak, jak je prezentovali zejména Maurice Halbwachs, Émile Durkheim a Henri Bergson. Tyto koncepce by pak měly být analyzovány v případové studii věnované světovému a českému curlingu. Obsáhleji je zpracována metodologická kapitola, v níž jsou explicitně stanoveny tři základní otázky, na něž se snažil Jakub Splavec v empirických částech své práce odpovědět. Zde se autor doznává ke svému insiderství, nicméně poukazuje na to, že do analýzy a interpretace dat nikterak nezasahoval, resp. nesnažil se ovlivnit nebo změnit výpovědi svých informátorů. Ti se rekrutovali z řad jeho kolegů a kolegyň. V souladu s kvalitativně pojatým výzkumem si vybral pouze šest hráčů a funkcionářů spojených s curlingem, které pak důkladně vyzpovídal především formou polostrukturovaných rozhovorů. Od všech měl informovaný souhlas s prováděním výzkumu za účelem sepsání bakalářské práce.

Pro autorovy závěry jsou nejdůležitější pátá až osmá kapitola. Čtvrtá, která jim předchází, je napsána možná zbytečně dlouze. Nicméně soudím, že Splavec se tak rozhodl proto, aby přiblížil co nejpodrobněji vývoj curlingu zejména laické veřejnosti i těm, kteří sledují různé sporty, ale o tento se příliš nezajímají. Zabývá se prehistorií curlingu, který najdeme již na jednom z Brueghelových obrazů v 16. století, detailněji rozebírá proměňování a geografické rozšiřování curlingu v 19. století ze Skotska do skandinávských zemí, Švýcarska a zejména do Kanady, kde se později tento sport stal natolik populárním, že dnes v oblíbenosti konkuruje lednímu hokeji, který zde ale byl na rozdíl od curlingu vynalezen. Autor se v této kapitole též věnuje zařazení, vyloučení a posléze opětovnému začlenění curlingu do programu zimních olympijských her. V této souvislosti mně chybí autorova propracovanější charakteristika příčin tohoto stavu. Čím bylo způsobeno, že na zhruba padesát let curling jako by zmizel z povědomí sportovních funkcionářů, aby se najednou v 80. letech znovu objevil na scéně a stal se nejprve ukázkovým a od Nagana (1998) opětovně řádným olympijským sportem? Co stálo za silnou vlnou popularity curlingu na přelomu století? Co vede autora k tvrzení, že oblíbenost curlingu byla najednou srovnatelná s rugby a fotbalem ve Skotsku nebo s boby a alpským lyžováním ve Švýcarsku apod.? Na tomto místě bych doporučil například některé texty k sociologii sportu Pierra Bourdieu nebo Norberta Eliase, které by patrně pomohly na tyto otázky lépe odpovědět.

Následující dvě kapitoly (5. - 6.) jsou určitým pokusem o přiblížení curlingu jako globálního i lokálního sportu, přičemž autorovy úvahy se neopírají o pramennou základnu, ale vycházejí výlučně z odpovědí jeho informátorů a informátorek. Jestliže se zdají být závěry týkající se rozdílů v curlingových prostředích v Kanadě na jedné a ve Skotsku či ve Švýcarsku na druhé straně poměrně přesvědčivé, některá konstatování by bylo zapotřebí ještě důkladněji domyslet. Opravdu je na místě tvrdit, že počátky curlingu jako sportu jsou spojeny až s jeho opětovným zaměřením do programu zimních olympijských her v Naganu 1998 (s. 38)? Čím byl tedy curling předtím? Jak vysvětlit precizněji, že curling je globálnějším sportem než lední hokej (s.

39-40)? Problematické je totiž tvrzení, že curling silněji zakotvil v asijských zemích než lední hokej. Vždyť ten je již dávno rozšířen například v Japonsku, Číně nebo Jižní Koreji. Důležité je také divácké povědomí (mediální globální šíření) o tom kterém sportu a tady se domnívám, že lední hokej je známější než curling v těch zemích, které zimním sportům příliš neholdují (např. ve Střední Americe nebo Africe). Rovněž bych se vyvaroval výrazům jako „tradičních evropských zemí“ (s. 37) apod.

K negativům bakalářské práce Jakuba Splavce ještě patří slabá propojenost teoretických východisek s empirickým šetřením (rozhovory, osobní zkušenosti). Ta je bohužel nepřítomná a poněkud snižuje celkovou kvalitu jinak poměrně solidně zpracované bakalářské práce, kterou doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením na pomezí *velmi dobře/dobře* v závislosti na obhajobě.

V Květnici, 31. 8. 2017.

Marek Halbich, Ph.D.